An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí

Junior CYCLE for teachers

Léann Claisiceach

Ceardlann FGL

2019/2020

www.jct.ie

@JctClassics

Ionad Oideachais Mhuineacháin

An Roinn Oideachais agus Scileanna | Department of Education and Skills

Contents

Structure of Junior Cycle Classics………………………………. Pages 5
Building a unit of learning ………………………………………. Pages 6
Success Criteria ………………………………………………….. Pages 7
Portfolios ………………………………………………………… Pages 8
Examples of Feedback …………………………………………... Pages 9
Peer sentence stems ……………………………………………. Pages 10
Reflection ……………………………………………………….... Pages 11
CBA1 – Storytelling using myth ………………………………. Pages 12-13
Features of Quality ……………………………………………. Pages 14-15
CBA2 – Rome, centre of an empire …………………………... Pages 16
Unit of Learning Template……………………………………….. Pages 17-18
Key skills………………………………………………………. Pages 19

Find all our resources from today

1. Go to www.jct.ie/classics/classics
2. This will bring you to our webpages

Contact Information

There are many resources available on our webs
If you have any queries, please contact us using

- Email: info@jct.ie
- Phone number: 047 74008

Follow us on Twitter @JctClassics or @JCforTeachers

Structúr na Sonraíochta

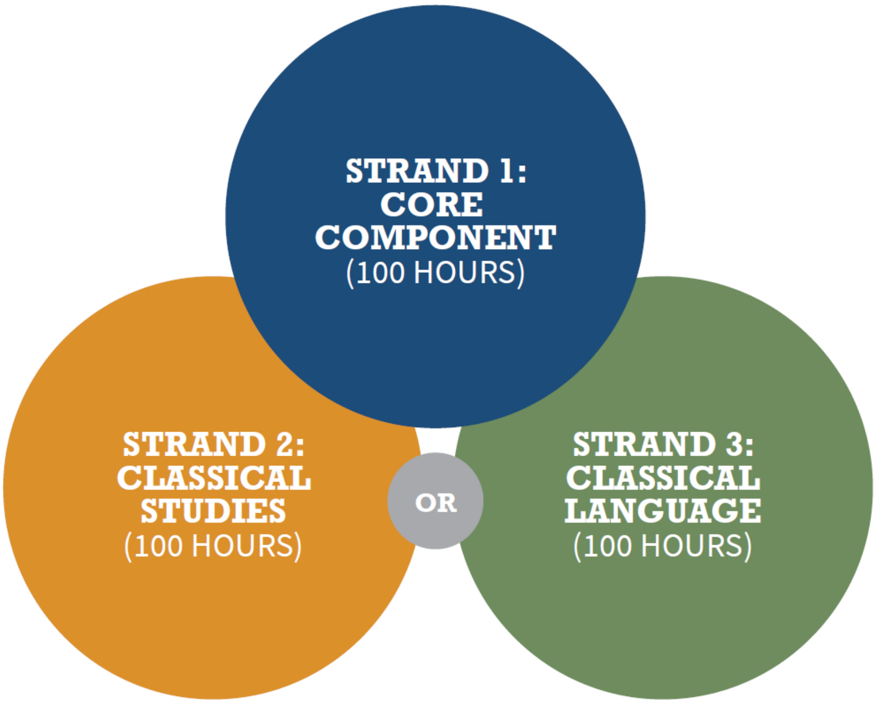

Machnamh

Smaoinigh ar do rang Léann Clasaiceach Reatha

- Cen réamhfhoghlaim atá déanta acu?
- An bhfuil riachtanais foghlama aitheanta ann?
- An mbeidh seiceáil isteach á déanamh ar an bhfoghlaim go luath? Mas ea, cén t-eolas agus scileanna a bheas ag teastáil uathu le páirt iomlán a ghlacadh sa tseiceáil isteach sin?

Ag Tógáil Aonad Foghlama

Torthaí Foghlama

1.13 léiriú físiúil ar theach Gréagach nó Rómhánach a **chruthú** agus cur síos a dhéanamh ar fheidhmeanna seomraí agus spásanna éagsúla
1.18 **comhoibriú** lena chomhscoláirí chun gné a bhaineann leis an saol laethúil sa domhan ársa a athchruthú

1.20 téarmaí coitianta sa Ghréigis agus sa Laidin a bhaineann le saol laethúil agus na díorthuithe nua-aimseartha **a aithint** agus **a mhíniú**
2.16 téarmaí coitianta a bhaineann le hailtireacht Rómhánach **a aithint** agus **a mhíniú**

3.8 stór focal agus rialacha gramadaí **a fhiosrú** trí bheith ag scríobh, ag críochnú agus ag athrú frásaí agus abairtí simplí
3.9 **scrúdú** a dhéanamh ar an méid is féidir linn a fhoghlaim ón teanga faoi róil shóisialta, gnásanna agus luachanna an tsaoil laethúil
3.16 sanasaíocht focal i nua-theangacha a thagann ón Laidin nó ón tSean-Ghréigis **a iniúchadh**

Príomhfhoghlaim

Measúnú

Cén chuma a bheadh ar fhreagra rathúil don tasc seo?
Cruthaigh léiriú amhairc lipéadaithe de *Domus*, *Villa* nó *Insula* Rómhánach

Crítéír Ratha

Tasc: Bí ag obair i d’aonar nó le páirtí agus ansin pléigh a fheabhas a d’fhorbair tú do chleachtas ranga trí critéir ratha a úsáid.

		Ríomh	Uaireanta	I gcónaí
1	Nuair a shocraím tascanna comhroinnim critéir ratha le mo scoláirí			
2	Bíonn na critéir ratha nasctha leis an intinn foghlama			
3	Bíonn na critéir ratha sainiúil agus coincréiteach			
4	Bíonn tuiscint shoiléir ag na scoláirí ar na critéir ratha			
5	Pléim na critéir ratha leis na scoláirí agus aontaímid iad le chéile			
6	Úsáidim na critéir ratha do thascanna mar bhonn le haghaidh aiseolas a thabhairt do scoláirí ar na tascanna sin			
7	Úsáidim na critéir ratha chun tacú le piarmheasúnú agus/nó féinmheasúnú scoláirí			
8	Athbhreithním intinní foghlama le linn an cheachta agus ag deireadh an cheachta			

An bhfuil réimse a d’aithin tú thuas ar mhaith leat a bheith ag obair air amach anseo?

Punann

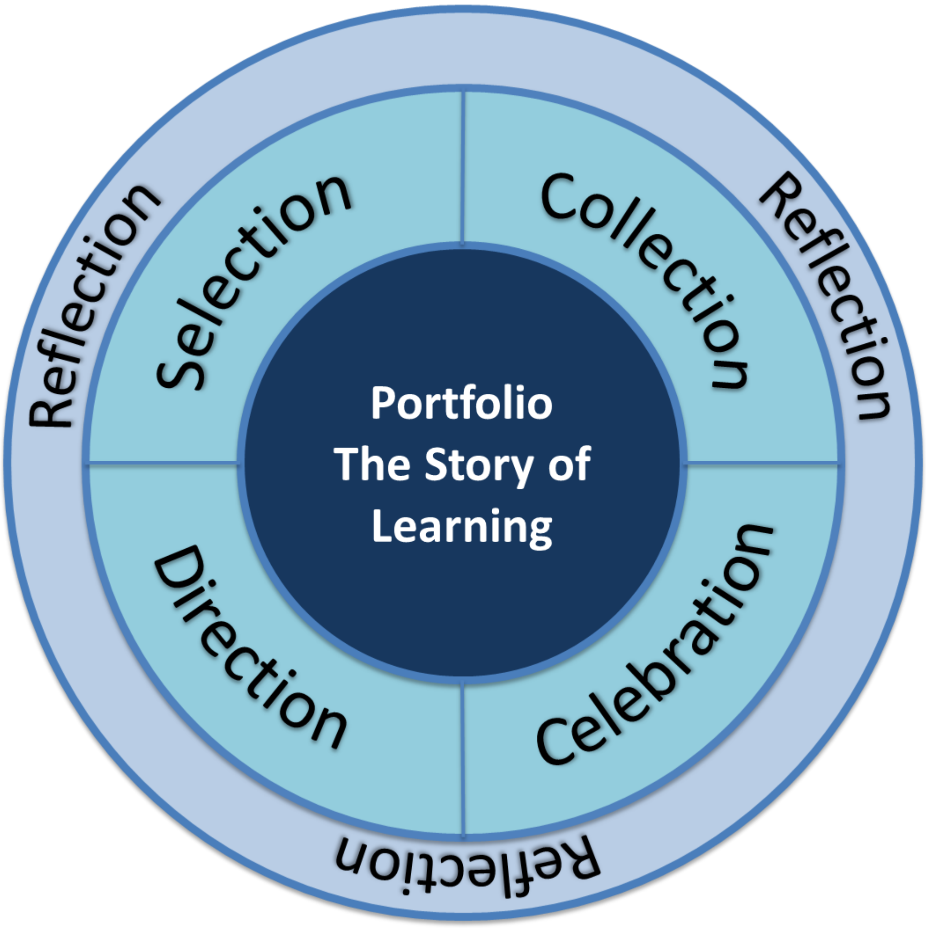

An Punann mar Phróiseas Measúnú Foirmitheach

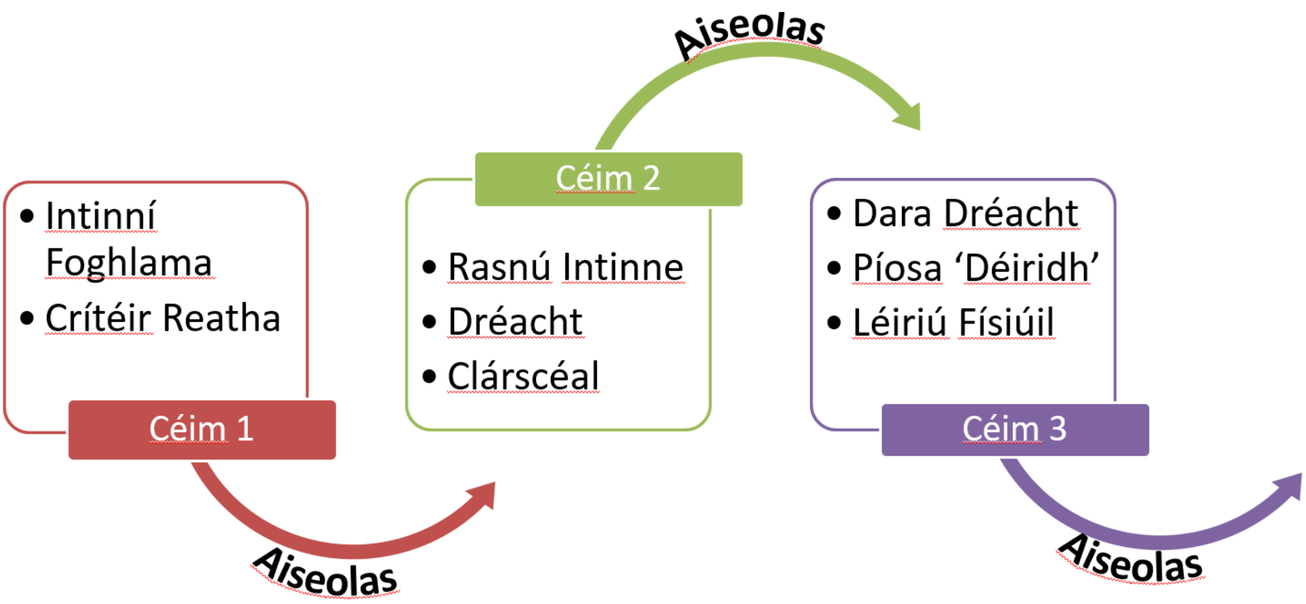

Samplaí Aiseolais

Léigh trí na samplaí aiseolais agus pléigh iad ag do bhord. Rangaigh iad in ord a n-éifeachtachta.

A	Toradh maith, mar sin maith thú. Ta an obair phraiticiúil sármhaith	
B	Feabhas mór sna torthaí ón tasc deireanach. Tá tú breá ábalta agus ní mór leanúint den obair chrua le lánacmhainneacht a bhaint as do chumas.	
C	Tá do thuiscint ar scéalaíocht agus ar mhiotas tar éis éirí níos doimhne agus ta tú i ndiaidh éirí níos muiníní ó d'fhorbair tú do scileanna cumarsáide ó bhéal. Molaim go hard do dhearcadh agus do thiomantas chun oibre.	
D	Luaigh tú go soiléir slí amháin a n-úsáidfeadh seandálaí fianaise a fuarthas ag láithreán. Anbhfuil aon cheann eile ann?	
E	Conas a shíleann tú a bhraith sé? Feargach nach raibh iontaoibh ag daoine ann? Míshásta leis féin as bréag a insint san am ata thart?	
F	Léaráid ghalánta	
G	Rinne tú cur síos an-réalaíoch ar an ngnáthshaol san fhóram. Chun feabhas a chur ar do chuid oibre, caithfidh tú na príomhthéarmaí uile a úsáid. Amharc siar agus seiceáil an liosta go bhfeice tú cé na cinn a d'fhág tú ar lár.	
H	Conas atá a fhios agat …?	

Cad é a dhéanann aiseolas éifeachtach?

TAG! You're It!

T

Tell them something you liked

I love how…
I was pleasantly surprised by…
I liked when…
This… worked because…
I thought… was good because…
I really enjoyed… because…
I liked the way…
I like this part because…
Your idea is…
I noticed that…

A

Ask them a Question

Why did…
What happened when…
Are you planning to…
Who/What/when/how did…
Why didn't…
How come you…
What kind of…
I am wondering…
I am a little confused about…
Why do you think…
Can you explain…
What did you mean when you wrote…

G

Instead of… how about…
You could…
Could you…
Maybe next time…
Maybe you could try…
Maybe adding… would help…
Can you write a little more about.
Maybe you could/should…
I think… is a good idea but you could…
What about if you…

PEER CONVERSATION STEMS

ADMIRATION

"I like what ___ said because..."
"That's a great point, because..."
"When you said...I understood ..."
"This is interesting because..."
"That's a great point..."
"I agree with ___ because..."

QUESTION

"Could you explain a bit more please?"
"Could you show me?"
"One question I have is..."
"What do you think?"
"I still have questions about..."
"This makes me think"
"I noticed that..."

INSPIRATION

"What if..."
"This makes me think..."
"I wonder..."
"I would like to add on"
"Who else could we ask about..."
"To add on to that..."

PERSPIRATION

"Can you tell me more about..."
"Could you please elaborate more on..."
"Tell me more."
"Could you give me an example?"
"How do you know?"
"If you did know the answer, what would it be?"

CLARIFICATION

"So far we have said..."
"I think the author is saying..."
"So you are saying..."
"Could we agree that..."

CLASS CREATION

THE EMPOWERED LEARNER SERIES

WWW.THECORECOLLABORATIVE.COM

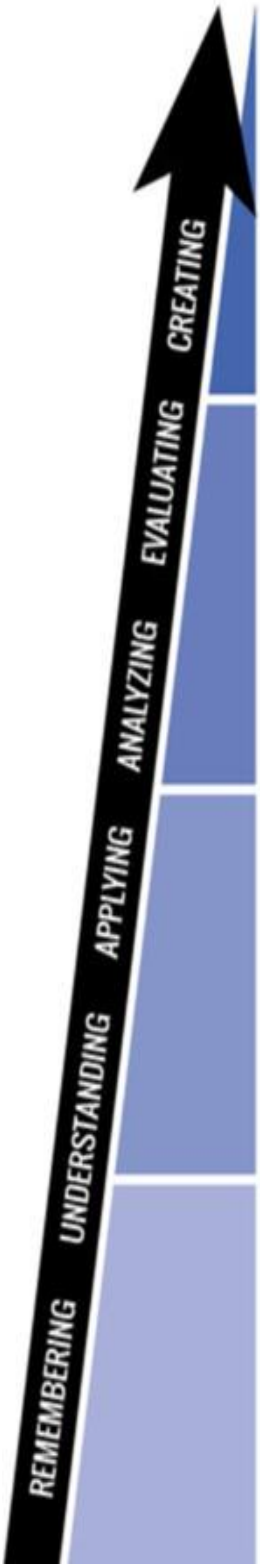

ELEVATE

Raise to a higher degree or purpose in <u>FUTURE</u> iterations

EXAMPLE STEMS:

Perhaps you can expand this in X capacity to further address Y.
Perhaps you can re-purpose X as Y for Z.

SUGGEST

Introduce ideas for improvement of <u>CURRENT</u> iteration

EXAMPLE STEMS:

You might consider tweaking X for Y effect.
You might want to include supporting information from X resource.

INQUIRE

Seek information and provide ideas through questioning

EXAMPLE STEMS:

Have you considered looking at X from Y perspective?
When you said X, am I understanding you to mean Y?

REFLECT

Recall, ponder, and articulate

EXAMPLE STEMS:

I relate/concur/disagree with X because Y.
I liked what you did with X because Y.

Machnaimh

An gcabhraíonn an próiseas seo chun forbairt phunann scoláire a shoiléiriú?

Conas a chabhróidh sé le foghlaim scoláirí má thugann tú aiseolas piaraí agus féintreoraithe isteach i do sheomra ranga??

CBA 1 – Storytelling Using Myth

In this Classroom-Based Assessment, students develop their own storytelling abilities by applying the techniques of storytelling to create their own myth, prepare storytelling guides, adapt an existing myth or perform a myth for an audience. When creating a myth, or adapting an existing myth to a new context, students will learn how to bring an idea from concept to realisation. The myth can be presented in a modern context, or in the context of the ancient world, but must adhere to the conventions and techniques of writing a myth as explored in the classroom. Through this Classroom-Based Assessment, students will explore:

- the benefits and purposes of using myth as a form of storytelling
- the key features of a well-told myth
- how to develop a myth and prepare it for an audience
- how to develop and refine their storytelling ability through the medium of myth.

Students can present their myth in a variety of ways, approaches, or in any way that reflects the essence of what it is they are trying to tell; the message or moral they are trying to get across. The following options could be explored by students:

- act out a story or myth
- write a version of a myth
- write their own myth
- adapt an existing myth or legend
- create a cartoon or a graphic novel of a legend or a myth
- present a myth in a visual style.

This list is not intended to be exhaustive, but serves to suggest an approach or a style that the student may wish to work in. The options above can overlap; there is no restriction on the choice that the students can make. The story can be presented in written, digital, visual or audio form, or any other format that is deemed suitable by the student and appropriate for capturing the essence of their ideas. Underlying this Classroom-Based Assessment is a focus on the exploration of the purpose and understanding of myth as a form and medium of storytelling.

D’fhéadfadh an scoláire na roghanna seo a leanas a fhiosrú:

Cad é an t-eolas, an tuiscint, na scileanna agus na luachanna a theastódh ó scoláirí chun tabhairt faoin MRB seo?

Cad iad na heispéiris foghlama a bhféadfadh scoláirí tabhairt fúthu sa 1ú bliain a chuideodh lena bhforbairt sin?

MRB2: teangacha

Forbraíonn gach scoláire punann teanga thar thrí bliana na sraithe sóisearaí. Dírítear i bpunann teanga an scoláire ar an bpróiseas chun teanga chlasaiceach a fhoghlaim agus cuirtear an foghlaimeoir i gcroílár an teagaisc, an mheasúnaithe agus na foghlama. Tugann sé deis don scoláire atá ag foghlaim teanga chlasaiceach spriocanna pearsanta a leagan síos, chun tabhairt faoi fhoghlaim teanga agus machnamh a dhéanamh ar an bhfoghlaim, agus chun fiosrú na nasc atá idir an teanga chlasaiceach agus an cultúr clasaiceacha a fhorbairt agus a bhreacadh síos, rud a thacaíonn dá bhrí sin leis na torthaí foghlama i snáithe a haon (an chroí-chomhpháirt).

Áirítear i bpunann teanga an scoláire raon leathan míreanna, amhail téacsanna scríofa, tionscadail, ábhair chlosamhairc, taifid foghlama, machnamh an scoláire agus spriocanna foghlama. Is féidir leis an scoláire a théacs a chur i láthair i bhformáidí éagsúla – i bhfoirm scríofa, dhigiteach, go hilmhódach, nó in aon fhormáid eile a mheasann an scoláire a bheith oiriúnach chun bunbhrí a smaointe a thabhairt le fios.

Tugtar deis don scoláire sa Mheasúnú Rangbhunaithe seo ceiliúradh a dhéanamh ar a éachtaí mar fhoghlaimeoir teanga trí mheáin éagsúla ach trí phíosa a roghnú ón bpunann a chuir sé le chéile le himeacht aimsire agus iad a chur i láthair le haghaidh measúnú.

D’fhéadfaí na roghanna seo a leanas a chur isteach sa phunann:

- amhrán nó neamónach le cabhrú le foircinn na mbriathra nó ciall na dtuiseal a mheabhrú
- teaghlaigh focal le cabhrú chun stór focal na Laidine agus/nó sanasaíocht na Gaeilge nó an Bhéarla a aithint
- ailt i nGaeilge nó i mBéarla inar anailísíodh an téacs agus inar aithníodh focail ann a bhfuil fréamhacha na Gréigise/na Laidine leo
- dialóg sa teanga chlasaiceach
- straitéis chun dul i ngleic le haistriúcháin buntéacsanna
- tráchtaireacht ar an teanga atá i bpíosa dílis litríochta a ndearnadh staidéar air sa teanga chlasaiceach
- píosa gairid a cumadh i gcineál téacs a bhaineann leis na seanteangacha (mar shampla, mana teaghlaigh, píosa graifítí nó inscríbhinn ar uaigh)
- stiallghreannán ar an ábhar a roghnaíodh

Beidh ar an scoláire trí mhír a roghnú as a phunann le measúnú a dhéanamh orthu sa Mheasúnú Rangbhunaithe seo. Ní mór go mbainfeadh píosa amháin le hinsealbhú teanga, píosa eile le téacsanna dílse, agus ba chóir go mbainfeadh an tríú píosa le sibhialtacht chlasaiceach. Teastaíonn comhpháirt theangeolaíoch sa phíosa deiridh sin, ach ní chaithfear díriú ar an sprioctheanga amháin

MRB 2: an Róimh, Croílár na hImpireachta

Tá dhá thosaíocht ag baint leis an Measúnú Rangbhunaithe seo: deis a thabhairt don scoláire taighde neamhspleách a dhéanamh, agus a chuid scileanna cumarsáide agus comhoibrithe a fhorbairt.

Sa Mheasúnú Rangbhunaithe seo, cuirfidh an scoláire taifead le chéile ar an gcuairt a shamhlaíonn sé a thug sé ar fhoirgneamh poiblí i gcathair na Róimhe. Ní féidir foirgneamh a ndearnadh staidéar air mar chuid de shnáithe 2 (comhpháirt staidéar an léinn chlasaicigh) a roghnú. D'fhág an scoláire (agus é ag taisteal leis féin nó le cara leis) a bhaile beag faoin tuath don lá agus tá sceitimíní air cuairt a thabhairt ar chathair mhór na Róimhe. Ba chóir don scoláire foirgneamh a roghnú a bhfuil baint aige le caitheamh aimsire nó fóillíocht, nó leis an gceannaire polaitiúil nó impire reatha, agus taifead mionsonraithe a chur ar fáil ar an gcuairt a thug sé ar an bhfoirgneamh sin nó ar imeacht ar ar fhreastail sé san fhoirgneamh sin.

D'fhéadfadh an scoláire na míreanna seo a leanas a léiriú sa taifead (mar shampla):

- cé a cheadaigh tógáil an fhoirgnimh nó tionscadail seo, agus cén fáth ar údaraíodh é?
- cé na foirgnimh eile a cheadaigh an t-impire/ceannaire céanna?
- roinnt scéalta suimiúla a thabhairt ó shaol an impire/cheannaire sin
- cé a théann chuig an ionad go hiondúil?
- cén chúis agus cén fheidhm atá leis an bhfoirgneamh?
- céard a rinne tú ann?
- cén leagan amach atá ar an taobh istigh agus taobh amuigh?
- tagairt do phíosa litríochta ina luaitear an foirgneamh seo.

Ba chóir go mbeadh mionsamhail nó léiriú físiúil eile ar an bhfoirgneamh leis an taifead, ag tacú leis an gcur síos a dhéantar ar an struchtúr, an fearann agus na seomraí éagsúla ann.

Féadtar formáid ar bith a úsáid chun an t-eolas sin a chur in iúl. Mar shampla, d'fhéadfaí blag, vlag, alt ar shuíomh gréasáin, póstaer, tuairisc nuachta, agallamh nó cur i láthair le ceannaire baile a dhéanamh.

Féadfaidh an scoláire oibriú ar an Measúnú Rangbhunaithe le scoláire amháin eile nó le grúpa. Ach, is é an ról a bhí ag an scoláire féin agus an obair a rinne sé féin a bheidh á scrúdú sa mheasúnú i gcomhair Phróifíl Ghnóthachtála na Sraithe Sóisearaí

Teimpléid Aonaid Foghlama

Bliain__________ tearma__________ Topaic________________

Torthaí Foghlama

Príomhfhoghlaim

Deiseanna Measúnú

Eispeiris Foghlama

Achmhainní

Scilleanna forbartha

Príomhscileanna na Sraithe Sóisearaí

- Mo thuiscint ar fhocail agus ar theanga agus an taitneamh a bhainim astu a fhorbairt
- Léamh ar son aoibhnis agus le tuiscint chriticiúil
- Scríobh i gcomhair cuspóirí difriúla
- Smaointe a chur in iúl go soiléir agus le cruinneas
- Mo theanga labhartha a fhorbairt
- Téacsanna éagsúla a fhiosrú agus a chruthú, lena n-áirítear téacsanna ilmhódacha

- Aithne orm féin
- Cinntí ciallmhara a dhéanamh
- Spriocanna pearsanta a shocrú agus a bhaint amach
- A bheith in ann athmhachnamh a dhéanamh ar mo chuid foghlama féin
- Teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun mé féin agus mo chuid foghlama a bhainistiú

- Éisteacht agus mé féin a chur in iúl
- Taibhiú agus cur i láthair
- Plé agus díospóireacht
- Teanga a úsáid
- Uimhreacha a úsáid
- Teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun cumarsáid a dhéanamh

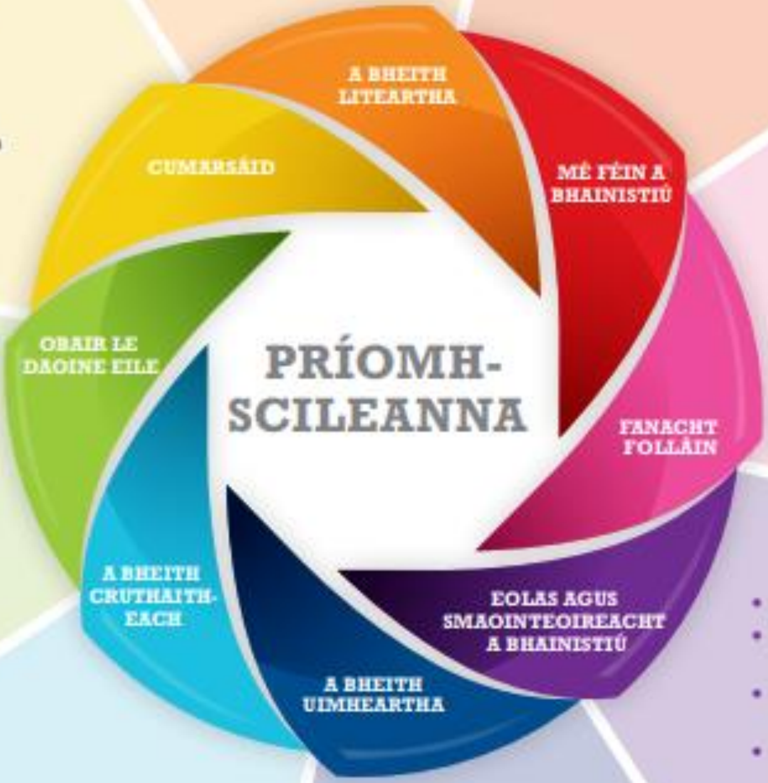

- A bheith folláin, fisiciúil agus gníomhach
- A bheith sóisialta
- A bheith slán
- A bheith spioradálta
- A bheith muiníneach
- A bheith dearfach faoin bhfoghlaim
- A bheith freagrach, slán agus eiticiúil nuair atá teicneolaíocht dhigiteach in úsáid

- An dea-chaidreamh a fhorbairt agus plé le coimhlint
- Ag comhoibriú
- Meas a bheith agam
- Ag cuidiú le háit níos fearr a dhéanamh den domhan
- Foghlaim le daoine eile
- Obair le daoine eile trí theicneolaíocht dhigiteach

- A bheith fiosrach
- Eolas agus sonraí a bhailiú, a eagrú agus a mheas
- Smaoineamh go cruthaitheach agus go criticiúil
- Athmhachnamh agus meastóireacht ar mo chuid foghlama
- Teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun ábhar a rochtain, a bhainistiú agus a chomhroinnt

- Ag samhlú
- Roghanna a fhiosrú
- Smaointe a chur i bhfeidhm agus gníomhú
- Ag foghlaim go cruthaitheach
- An chruthaitheacht a spreagadh ag baint úsáide as teicneolaíocht dhigiteach

- Smaointe a chur in iúl go matamaiticiúil
- Meastachán, tuar agus ríomh a dhéanamh
- Meon dearfach a fhorbairt i leith iniúchta, réasúnaíochta agus réiteach fadhbanna
- Patrúin, treochtaí agus coibhneasa a fheiceáil
- Sonraí a bhailiú, a léirmhíniú agus a léiriú
- Teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun scileanna agus tuiscint uimhearthachta a fhorbairt

NCCA

www.juniorcycle.ie

2019/2020
Céimeanna Eile

Additional Information

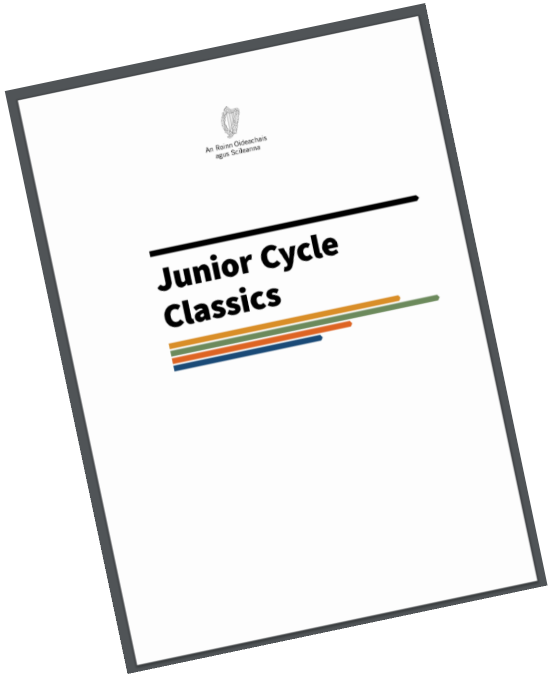

www.curriculumonline.ie

www.jct.ie

@JCforteachers
@JCTClassics